

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NANDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SANDOR

Milyen községek szakadnak el Biharmegyétől

Pusztába kiáltó szó minden vészjel, amelyet az érmihályfalvai és margittai járárok elszakításáról megadtunk. Nem érkezik reá felelet sehonnán. Már pedig ha nagyon sürgősen nem lépnek közbe a közigazgatási guillotine működése ellen, úgy a minisztertanács ki fogja bocsátani rendeleteit a vármegye megszakításáról. Az őszi közigazgatási választásokat a kormány feltétlenül meg akarja ejtetni. Liberális képmásra akarják megformálni az ország összes képviselőtestületeit arra az esetre is, ha a kormány közben meg is bukne. Már el is rendelték sürgősen minden alispánál és polgármesternél a választói névjegyzék összeállítását. A kormány választani akar. A községi mandátumok 8, illetve 4 évre szólnak. (mert a tagok felét 4 év múlva kisorsolják) és így a liberális párt azt akarja a sürgős választással, hogyha a parlamentben egy kormánybukás folytán más többség is ülne, azért a kommunális élet felett a megválasztott liberális tagok dirigáljanak. Ennél fogva kétségtelen, hogy a vármegyeik új kikerekítését a kormány rövidesen elrendeli. A várakozás és késlekedés Margitta és Érmihályfalva feltétlen elvesztését jelenti.

Alább közöljük a hivatalos statisztikát az elszakítandó járásokról. A hivatalos kimutatás is bizonyítja, hogy itt túlnyomólag magyar tömegek eldarabolásáról van szó. Ha pedig még beszámítjuk azokat a tulajdonságokat és kiigazításokat, amelyek a hivatalos szellemben és tendenciával készült statisztikákat jellemzi, akkor éppen megáll a tétel, hogy itt a közigazgatási és közigazgatási jellegű veszteség mellett jelentékeny kisebbségi erőpasztásról is van szó.

Tegnap a bukaresti sajtó is felhívja a figyelmet Biharmegye amputációjának súlyos közigazgatási következményeire. A *Dimineața* nagy cikkben ismerteti a Kereskedelmi Csarnok idevonatkozó memorandumát.

Biharmegye margittai járásából mindössze hét község: Hancesti, Sárszeg, Poculca, Fancica, Dernoara, Derna, Terje és Sacalans maradnak meg az új Biharmegyében. Elcsatolnak tehát ebből a járásból harmincnégy községet, mégpedig Tótit, Bályokot, Almást, Szaldobagyot, Felsőábrányt, Terebest, Ujbártfát, Széltallót, Kislázt, Berettyókirályit, Szentlázárt, Füvest, Socetet, Baromlakát, Návizt, Közpepest, Papfalvát, Roivozit, Hutát, Bodonost, Albist, Cinteletek, Sesbesujfalut, Beint, Alsóábrányt, Kereszturt, Szunyogdot, Berettyódédát, Dicsért, Lükít, Kohányt, Monospetrít, Érbogyoszlót, Micskét, Margittát, Chefet, Genyétet és Széplakot.

A harmincnégy községnek összesen 35.600 lakosa van. Ebből 17.283 a férfi, 18.323 a nő. Összesen 9994 szavazati joggal bíró polgár. Nemzetiség szerint 14.372 román, 15.251 magyar, 2639 zsidó és a többi más nemzetiségű.

Az érmihályfalvai járásban elcsatolnak teljes egészében 12 községet, mégpedig Érmihályfalvát, Simándot, Érselindet, Érkeserűt, Tarcsát, Adonyt, Ottományt, Szalacsot, Kenézt, Vasadot, Piskoltot és Gálospetrít. Összesen 25478 lé-

lek, 6519 választópolgárt. A lakosok közül 12.396 férfi és 13.082 a nő. Nemzetiség szerint 6796 román, 16529 magyar, 1984 zsidó és 125 más nemzetiségű polgárt.

A két járásban elveszt a megye 1431

bejegyzett kereskedőt, iparost és italmérest.

A két járás a megye leggazdagabb termelőterülete és a rajta levő állattalomszám sokmillió leit ér.

Az Egyesült Államok váratlanul összehívta a kínai konferenciát

London, július 3. Itteni politikai körökben élénk feltűnést kelt, hogy az amerikai kormány Camberlain angol külügyminiszternek tegnap az alsóházban tett azon kijelentésére, hogy egy kínai konferencia ügyében az angol kormány nem foglalt állást mindaddig, míg az idegenellenes akciót el nem nyomják, most azzal felel, hogy a konferenciára szóló meghívókat elküldötte. A meghívó szerint a minél hamarabb összeülő konferenciának tárgya a kínai probléma s nevezetesen Kínában az extritorialis jogok megszüntetése. A konferenciára meghívót Anglia, Franciaország, Japán és Olaszország kapott. Bevonják ezenkívül még Spanyolországot, Svédországot, Perut. Ezek a hatalmak vannak Amerikával együtt részt a konferencián. Amerika az angol álláspontnak azt a concessziót megtette, hogy a kínai tengeri vármok tekintetében külön konferenciát tartatának. Ezen a konferencián a Kínát érdeklő pénzügyi kérdéseket tárgyalnak. Anglia és Amerika megegyeznek abban, hogy kölcsönt csak az esetben tudnának adni egy államnak, ha az politikai életképességet bizonyítja.

Újabb távirat jelenti Londonból: Anglia és Amerika között a kínai kérdésben

erősen nő a feszültség. Amerika is belátja, hogy a külföldiek a kínai törvények és szokások között sohasem tudna eligazodni és ezért tervezik a kínai kormánnyal egyetértőleg az új törvényeket, mely az idegekre mérvadó lesz. Addig kínaiakból és külföldiekből álló vegyes bíróságok ítélkeznek. Ezzel szemben Anglia változatlanul ragaszkodik eddigi eljárásához és nem akarja megbolygatni a területen kivüliséget. Amerikai lapok élesen innak Anglia eljárásáról és kijelentik, hogy Amerika kormánya tekintettel a kelet-ázsiai kérdés nagy horderejére, el van határozva, hogy az extritorialis kérdését minden eszközzel dülőre viszi, még Anglia tiltakozása ellenére is.

A Reuter-ügynökség moszkvai tudósítójának Csicserin orosz külügyminiszter kijelentette, hogy Anglia mindenáron ürügyet keres arra, hogy a szovjet kormánnyal a diplomáciai viszonyt megszakítsa. Ennek következménye — mondja Csicserin — nem lehet más, minthogy *nyomban utána kitor a háború*. A szovjet rovására írják a mostani kínai fölkelést is, pedig ez nem egyéb, mint a kínai nép megmozdulása elnyomói ellen.

Abd el Krim tovább támad

A franciák most már végsőkéig felveszik a harcot

Marokkóban megnyugvás helyett egyre erősödik a fegyverroport és a harc egyre szélesebb területet igényel. A rifkabil Napoleon, ahogy *Abd el Krim*et elneveztek, veszedelmes támadásait nem szünetelteti és egyre nagyobb elánnal próbál rést törni a megfeszített francia ellenálláson, hogy kiverkedje hazája önállóságát.

Madridi hivatalos és magánjelentések szerint a francia front helyzete *Féztől északra és keletré nagyon súlyos*.

A marokkói helyzetre vonatkozó párisi hivatalos jelentés közli, hogy

a rifkabilok az egész francia fronton folytatják támadásaikat,

különösen Kela vidékén nagyon heves harcok folynak. *Bu-Halmia* ellen irányul a fő támadás és kémek jelentései szerint

Abd el Krim legszigorúbb parancsot adott, hogy *Bu-Halmiát be kell venni*.

Malvy, Franciaország megbízottja Madridba érkezett a francia-spanyol marokkói tárgyalásokra. Súlyos nehézségeket támaszt a riv-vidék blokádjának a kérdése, mert a tengeri semleges zóna elzárása ellen úgy az olaszok, mint az angolok tiltakoznak, miután sérti kereskedelmi érde-

keiket. Szükség volna ugyanis arra, hogy a fegyvercsempészt a semleges zóna területén is üldözzék, de ez ellen úgy az angolok, mint az olaszok határozottan tiltakoznak. A közös katonai operáció is nehézkes. A francia vezérkar meg akarja szállani *Sesuan*. Primo de Rivera 20.000 harcost áldozott már *Sesuanért* és a további ostromról hallani sem akar. Viszont ha Franciaország egyedül szállaná meg *Sesuan*, *Abd el Krim* leveretése után természetesen nem adná ezt az értékes helyiséget vissza Spanyolországnak.

A francia szenátus ülést tartott, amelyen elismerte

a végsőkéig menő harc szükségességét *Abd el Krim* teljes leveréséig.

Pain levé miniszterelnök a támadásokra kijelentette, hogy a veszteségekről szóló rémhírek tulzoltak, mert csupán 400 francia katonát és tisztet esett el. A franciák ugyanis elsősorban színeseket és az idegen légiónak küldik tűzvonalba.

**Iratkozzon be
a Hegedűs kölcsönkönyvtárba**

Befejeződtek Nagyváradon az érettségi vizsgálatok

A tankerületi főigazgató és egy iskolaigazgató nyilatkozata a vizsgákról

Pénteken délelőtt a zsidó-liceumnak még hat diákja vizsgázott és ezzel az ideai érettségi vizsgálatok lezárultak.

Az eredmény nagyon súlyos és a bukás sok ambíciós diáknak elvette a kedvét a tanulástól. *Nem hinnék, hogy ennek az érettségi rendszernek ez lett volna a célja.*

Az egyáltalában nem vizsgázó a diákokra, hogy szeptemberben pótvizsgát tesznek, sőt ha megbuknak, akkor is vizsgázhatnak *ad infinitum*, mert csak a szegénysorsú szülők tudják, hogy milyen nehéz a vizsgadíjakat megszerezni. Nem is szólva arról, hogy mekkora áldozat az, hogy a diák, aki Szatmáron, vagy Zilahon lakik, egy egész héten keresztül Nagyváradon szállodában lakott és vendéglőben étkezett. Ez így nem megoldás és elveszi az új generáció életkedvét és megakasztja jövőjében.

Egy iskolaigazgató — az érettségről

Alkalmunk volt a nagyszalontai állami liceum igazgatójával beszélgetni. Őszintén megmondotuk az igazgató úrnak, hogy *ezen a vizsgán igazában nem a diákok, hanem a tanárok buktak el*, mert hiszen a tanárok oktatási módszerének helytelenségét bizonyíthatja, hogy például a *huszonnégy szalontai vizsgázó közül mindössze háromnak a tudását találta a bizottság olyan mértékűnek, hogy a vizsgázó diákok „érettnek” nyilváníthatók.*

A zilahai gimnáziumnak meg éppen minden diákja megbukott.

Evutian főigazgató is nyilatkozik

Az érettségi vizsgák eredményéről nyilatkoztak már a tanulók, az érdeklőt tanintézetek tanárai közül néhányan. Munkatársunk felkereste dr. Evutianu Sabin miniszteri főigazgatót, aki az eredményről a közoktatási miniszternek jelentést tesz.

Evutianu Sabin dr. főigazgató a következőket mondta:

— Tudom, hogy amit mondok, a nyilvánosság elé kerül. Ellene vagyok minden olyan nyilatkozatnak, amely csupán impressziókon alapszik s nem az okokat kutatja. Ön feltette nekem a kérdéseket, amelyek arra vonatkoznak, hogy mi okozta a most lefolyt érettségi vizsgák feltűnő percentszámú bukásait s ki a hibás a szomorú eredményben. Elolvastam a Nagyváradnak s a többi újságoknak az érettségről irt cikkeket s nyíltan és őszintén mondhatom, hogy ezidőszent nem tudok a kérdésekre megfelelő választ adni. Nem tudok pedig azért, mert nem tudok még kerek képet alkotni a történekről, az okokról s az eredményről. Ha majd a vizsga eredménye kezeim között lesz s megvizsgálhatom a számbajelhető körülményeket, akkor részletes jelentést teszek a közoktatásiügyi miniszternek.

— De már most közölhetem, hogy akik most megbuktak, jelentkezhetnek vizsgára szeptemberben, jövő évben és *ad infinitum*. Senki se bukik el véglegesen. A jó ebben az, hogy az egész anyagból kell vizsgázni az érettségizőnek s így az egész anyagot át kell venni. Még egyet: ki fogom mutatni az okokon kívül, amelyek az eredményt létrehozták, a volt érettségi a tavalyi abszolváló vizsga s a mai baccalaureátusság között s melyik volt könnyebb s melyik célszerűbb a kultúra szempontjából.

— A magunk részéről már most megállapíthatjuk, hogy az érettségi vizsgákon

— Mi nyugodt lelkiismerettel hoztuk a diákjainkat az érettségizető bizottság elé — mondja az igazgató. — Az én diákjaim ma is oda mernek állani bármelyik érettségizető bizottság elé és tudom, hogy megfelelnek. A mi tanáraink alaposan előkészítették a diákokat és képzelje el a meglepetésem, amikor az egyik rossz tanuló diáknak átment a vizsgán, a jeles tanulók pedig megbuktak!...

Tovább nem akar beszélni az igazgató úr. Látszik azon, amit mond és azon, ahogy mondja. Egy állami iskola igazgatója még sem jelentheti ki az Anghelescu-féle érettségi törvényről, hogy az *tendenciózus és igazságtalan*. Hogy a bizottság csak végrehajtója a rendszer igazságtalanságainak...

Az eredmények

A csütörtöki napon a második számú bizottság előtt a nagyvárad zsidó-liceum nyolc növendéke vizsgázott. Ezek közül három bukott el. Jól megfeleltek: Lőrincz Pál, Meer Pál, Nemes Andor, Partos Endre és Schertz György.

A nagykirályi liceum öt diákja közül csak Nánási Gyula felelt meg.

A szalontai hat diák közül egyedül egy leány Arkosi Edith lett érett.

A zilahai liceum három növendéke megbukott.

Pénteken délelőtt a zsidó-liceumnak még hat diákja vizsgázott. Ezek közül Spitzer István, Török József, Neumann Endre és Adler Imre feleltek meg.

A pályaudvari postahivatal vezetése

A napokban beszámoltunk a pályaudvari posta vezetése felől hozzánk érkezett panaszokról. Tegnap beszélgettünk ebben az ügyben Ioan Andreescu kerületi inspektorral, aki a következőket volt szíves mondani:

— Bevizsgáltuk a Nagyvárad kikében foglalt panaszokat és megállapítottuk, hogy téves információkat juttattak önkökhöz. A postautalványoknál tapasztalt régi mizériák már megszűntek, mert most már nem kell Bukarestből pénzt várunk a kifizetésekhez, hanem az utalványok kifizetéséhez helyben áll állandóan olyan összeg a rendelkezésünkre, amilyenre szükségünk van. Ezen a téren tehát nem lehet panasz. Ha a vasúti posta egyéb működési fázisában a közönség részéről elégedetlenség nyilvánulna meg, úgy ennek nem a vezetés az oka, hanem az okokat költségvetési motívumokban kell keresni, minthogy a személyzeti kiadások terén erősen takarékoskodik az állam. Mi minden panaszt meghallgatunk és igyekeznünk teljes előzetkenységgel a közönség rendelkezésére állani. A pályaudvari postafőnök ur erős figyelmet tart és ezt elsősorban éppen a hibátlan postaszolgálat érdekei követelik meg.

Készséggel közöljük a kerületi inspektor ur nyilatkozatát és téves információkat szívesen rektifikáljuk. Mindenesetre kérjük azonban ezután is a vasúti posta főnökét, hogy a közönség kívánságait és sérelmeit türelemmel hallgassa meg, mert e nélkül a bajokat orvosolni nem lehet.

Viszket a bőrük? csipéseket éreznek?

A Kadum-kenőcs megfizethetetlen jótétemény az ezer meg ezer személy részére, akik évek óta bőrbajban szenvednek. Ezen csudálatos gyógyszer használata visszaadja a csendes álmot azoknak, akiket ily bajok gyötörnek. Rögön véget vet minden viszketésségnek, a bőr minden gyulladást, dagadást rögön gyógyítja. Sok szenvedésnek elejét vesszük, ha idejében használjuk a Kadumkenőcsöt égzema, bőrkütes, hemoroidok, dörzsölések, ruh, sebek, kopaszág, égetések ellen. Gyógyszertárakban és drogeriákban kapható. Engros a Standard drogeriában, București.

SZEKRÉNYPAPIR
LEGOLCSÓBBAN SZÁLLIT
SUNFIELD
DOMBORNÜNYOMDA
ÉS CSIPKEPAPIR GYÁR
ORADEA-MARE
STR. VLAHUTA 29.

Atlantic mozgó

4, 7 és 9 1/4 órákor

Apolló mozgó

3, 6 és 9 órákor.

Megnyitó délutáni előadás az Atlantic nyári mozgóban.

A legjobb HARRY PEEL film!

Gyorsabb, mint a halál.

A szünetben ADAM MIHAIL, a kis Jackie Coogan riválisa lép fel.

Alkalmi áruházam

(Simon régiségüzlet mellett)

július 15-én

feloszlik

Árukészletem potom áron lesz klárusilva!

Barna Jenő

Rendelet a munkaszünetről

Mi Aurel V. Catana Oradea-Mare rendőrprefectusa.

A hivatalos lap 131. számában közzétett Vasárnapi munkaszünetre vonatkozó törvény, valamint a munkaügyi miniszter urnak 1925. június 18-án kelt 17486 számú rendelet értelmében

Elrendeljük:

folyó évi július hó 6-tól kezdődőleg:

1. Az üzletek pontosan 19 (7) órakor bezárandók. Déli szünet alatt 13 órától 15 óráig (1—3) az összes üzletek zárva tartandók. Kivételt képeznek a bodogák és fűszerek, gyarmatárú detail üzletek, melyek este 20 (8) óráig nyitva tartandók, déli két óráig (13—15) kötelező szünettel.

Borbély és fodrász műhelyek este 20 (8) órakor, vasár- és ünnepnapokat megelőző este 21 (9) órakor zárandók.

Az ipar- és kereskedelmi irodák déli két (13-15) szünet betartásával este 19 (7) órakor pontosan zárandók.

2. Vasárnap és törvényes ünnepnapokon d. e. 10 óráig nyitva tartandók:

Mészárszékek, hentes üzletek, tejüzletek, péküzletek, halüzletek, valamint a zöldség, gyümölcs, tojás és szárnyas üzletek.

A nyilvános fürdők vasárnap és ünnepnapokon déli 12 óráig tartandók nyitva.

A bodogák és kocsmák vasárnap és ünnepnapokon déli 12 óráig zárva tartandók. (Bodogák alatt csak azon üzletek értendők, melyek nincsenek kapcsolatban más üzlettel is.)

3. Vasárnap és ünnepnapokon egész nap nyitva tarthatók a következő üzletek:

Fényképészeti műtermek, virágüzletek, temetkezési vállalatok, szállodák, kávéházak, éttermek, újságárutó bódék, látványosságok, mozik, az autómobil benzín és olaj kisbani elárutó üzletek. A dohánytözsdek (kizárólag dohány árusításra), de csak amennyiben a tulajdonos, esetleg felesége vagy gyermeke árusít. Végül a cukorkaüzletek és cukrászdák, amelyekben szeszszítt nem szolgáltatnak ki.

Art. 2. A vasárnapi munkaszünetre vonatkozó törvény, valamint a munkaügyi miniszter 11486. sz. rendeletre vonatkozó kihágásokat az idézett törvény 25. §-ában megnevezett községek állapítják meg.

Art. 3. A vasárnapi munkaszünetre vonatkozó törvény rendelkezései ellen vétők a törvény 26. és 28. §§-ai alapján büntetendők. Ezen szakaszok rendelkezései a következők:

Art. 26. Az ezen törvény rendelkezései ellen vétők munkaadók vagy alkalmazottak 500 leitől 5000 leig terjedő pénzbírsággal büntetendők, enyhítő körülmények beszámításának kizárásával.

Oly esetekben, amikor a törvény rendelkezései ellen alkalmazott személyek száma meghaladja a 10-et, a büntetés 1000-tól 10.000 leig terjedhet, enyhítő körülmények kizárásával.

Hasonlóan büntetendő az is, aki a törvény 25. §-ában megnevezett hatósági közeget törvényes eljárásban megakadályozza, teljesen függetlenül attól, ha az illető cselekménye a büntető törvénykönyv rendelkezéseibe is ütközik.

A büntetést a 28. szakasz alkalmazásával a járásbíróság szabja ki.

Visszaesés esetében a büntetés minden egyes esetben a törvényben megállapított büntetés maximuma lesz, enyhítő körülmények beszámításának kizárásával.

Art. 28. Kihágás esetén a 25. szakaszban megnevezett hatósági közegek az illető helyiséget a törvényes munkaszünetes napra azonnal bezárják. Jelen rendelet érvénybe lép 1925. július 6-án. Oradea-Mare, la 1. Iulie 1925.

Aurel V. Catana,
prefectul politiei.
E. Costescu,
Seful serv. pol. adm.

* Bomba 6 lej az Eldorádóban.

* Törvény a vasárnapi munkaszünet és a törvényes ünnepek szabályozásáról. — Kapható a Hegedüs Hirlapíróházban. Ára 20 lei.

Minden hirdetésli eszköz semmiltmondó akkor, ha
B-L-E-I-E-R
(Sas - passage)
teheremű, harisnya és csipke áralt megtekintli.

Bőröndbe zárta meggyilkolt kedvesének holttestét

Megismétlődött Málnás Elza esete Génúában

Körülbelül három hónappal ezelőttlevőket. Amikor a bizottság közelebb lépett a kofferhez, rémülve látták, hogy a véres oldalfalak között egy csupán ingbe öltözött asszony holtteste fekszik, guggoló helyzetben. A halott nyakán egy nyilván borotvával metszett óriási vágás volt, amelyből még mindig csöpögött a vér.

Miután a penzió tulajdonosnőjét és a szobaleányt, akik azonnal elájultak, eltávolították a szobából, a rendőrség megkezdte a nyomozást, amelynek során azonban nagyon kevés fontosabb nyomot találtak.

Marcenaro asszony azonnal közölte a rendőrséggel azt a gyanút, hogy a meggyilkolt nő az a fiatal gépirónő lesz, akit Gregori menyasszonyaként mutatott be neki.

Sok verzió merült fel ezután, azonban minden nyom hamisnak bizonyult, az olasz rendőrség körözölevelet bocsátott ki Gregori ellen, egyben értesítette a környező államok rendőrségeit is a gyilkos személyleírásáról. Egyelőre csupán találgatásokról lehet szó az áldozat személyét illetően. A rendőrségben azt hiszik, hogy a meggyilkolt nő Gregori egyik régebbi szeretője lehet, aki kellemetlen volt az írógépnőnek és akitől más módon már szabadulni nem tudott. Valószínűnek látszik azonban az a feltevés is, hogy valamelyik génuai felvilági hölgyről van szó, akit Gregori az egyik éjszakai mulatóhelyen ismert meg. Nyilván feltűntek neki a nő ékszerei, felcsalta őt lakására s ott álmában megölte. Ez a feltevés azért is valószínűnek látszik, mivel az áldozat ujjain gyűrűk helyét lehet felismerni. Jellemző Gregori cinizmusára, hogy ámbár a holttest már három napja volt a kofferben, nap-nap után hölgylátogatókat fogadott ugyanabban a szobában, ahol szerencsétlen áldozatát kivégezte.

Art. 2. A vasárnapi munkaszünetre vonatkozó törvény, valamint a munkaügyi miniszter 11486. sz. rendeletre vonatkozó kihágásokat az idézett törvény 25. §-ában megnevezett községek állapítják meg.

Art. 3. A vasárnapi munkaszünetre vonatkozó törvény rendelkezései ellen vétők a törvény 26. és 28. §§-ai alapján büntetendők. Ezen szakaszok rendelkezései a következők:

Art. 26. Az ezen törvény rendelkezései ellen vétők munkaadók vagy alkalmazottak 500 leitől 5000 leig terjedő pénzbírsággal büntetendők, enyhítő körülmények beszámításának kizárásával.

Oly esetekben, amikor a törvény rendelkezései ellen alkalmazott személyek száma meghaladja a 10-et, a büntetés 1000-tól 10.000 leig terjedhet, enyhítő körülmények kizárásával.

Hasonlóan büntetendő az is, aki a törvény 25. §-ában megnevezett hatósági közeget törvényes eljárásban megakadályozza, teljesen függetlenül attól, ha az illető cselekménye a büntető törvénykönyv rendelkezéseibe is ütközik.

A büntetést a 28. szakasz alkalmazásával a járásbíróság szabja ki.

Visszaesés esetében a büntetés minden egyes esetben a törvényben megállapított büntetés maximuma lesz, enyhítő körülmények beszámításának kizárásával.

Art. 28. Kihágás esetén a 25. szakaszban megnevezett hatósági közegek az illető helyiséget a törvényes munkaszünetes napra azonnal bezárják. Jelen rendelet érvénybe lép 1925. július 6-án. Oradea-Mare, la 1. Iulie 1925.

Aurel V. Catana,
prefectul politiei.
E. Costescu,
Seful serv. pol. adm.

* Bomba 6 lej az Eldorádóban.

* Törvény a vasárnapi munkaszünet és a törvényes ünnepek szabályozásáról. — Kapható a Hegedüs Hirlapíróházban. Ára 20 lei.

Minden hirdetésli eszköz semmiltmondó akkor, ha
B-L-E-I-E-R
(Sas - passage)
teheremű, harisnya és csipke áralt megtekintli.

Marcenaro asszony azonnal közölte a rendőrséggel azt a gyanút, hogy a meggyilkolt nő az a fiatal gépirónő lesz, akit Gregori menyasszonyaként mutatott be neki.

Sok verzió merült fel ezután, azonban minden nyom hamisnak bizonyult, az olasz rendőrség körözölevelet bocsátott ki Gregori ellen, egyben értesítette a környező államok rendőrségeit is a gyilkos személyleírásáról. Egyelőre csupán találgatásokról lehet szó az áldozat személyét illetően. A rendőrségben azt hiszik, hogy a meggyilkolt nő Gregori egyik régebbi szeretője lehet, aki kellemetlen volt az írógépnőnek és akitől más módon már szabadulni nem tudott. Valószínűnek látszik azonban az a feltevés is, hogy valamelyik génuai felvilági hölgyről van szó, akit Gregori az egyik éjszakai mulatóhelyen ismert meg. Nyilván feltűntek neki a nő ékszerei, felcsalta őt lakására s ott álmában megölte. Ez a feltevés azért is valószínűnek látszik, mivel az áldozat ujjain gyűrűk helyét lehet felismerni. Jellemző Gregori cinizmusára, hogy ámbár a holttest már három napja volt a kofferben, nap-nap után hölgylátogatókat fogadott ugyanabban a szobában, ahol szerencsétlen áldozatát kivégezte.

Marcenaro asszony azonnal közölte a rendőrséggel azt a gyanút, hogy a meggyilkolt nő az a fiatal gépirónő lesz, akit Gregori menyasszonyaként mutatott be neki.

Sok verzió merült fel ezután, azonban minden nyom hamisnak bizonyult, az olasz rendőrség körözölevelet bocsátott ki Gregori ellen, egyben értesítette a környező államok rendőrségeit is a gyilkos személyleírásáról. Egyelőre csupán találgatásokról lehet szó az áldozat személyét illetően. A rendőrségben azt hiszik, hogy a meggyilkolt nő Gregori egyik régebbi szeretője lehet, aki kellemetlen volt az írógépnőnek és akitől más módon már szabadulni nem tudott. Valószínűnek látszik azonban az a feltevés is, hogy valamelyik génuai felvilági hölgyről van szó, akit Gregori az egyik éjszakai mulatóhelyen ismert meg. Nyilván feltűntek neki a nő ékszerei, felcsalta őt lakására s ott álmában megölte. Ez a feltevés azért is valószínűnek látszik, mivel az áldozat ujjain gyűrűk helyét lehet felismerni. Jellemző Gregori cinizmusára, hogy ámbár a holttest már három napja volt a kofferben, nap-nap után hölgylátogatókat fogadott ugyanabban a szobában, ahol szerencsétlen áldozatát kivégezte.

Marcenaro asszony azonnal közölte a rendőrséggel azt a gyanút, hogy a meggyilkolt nő az a fiatal gépirónő lesz, akit Gregori menyasszonyaként mutatott be neki.

Sok verzió merült fel ezután, azonban minden nyom hamisnak bizonyult, az olasz rendőrség körözölevelet bocsátott ki Gregori ellen, egyben értesítette a környező államok rendőrségeit is a gyilkos személyleírásáról. Egyelőre csupán találgatásokról lehet szó az áldozat személyét illetően. A rendőrségben azt hiszik, hogy a meggyilkolt nő Gregori egyik régebbi szeretője lehet, aki kellemetlen volt az írógépnőnek és akitől más módon már szabadulni nem tudott. Valószínűnek látszik azonban az a feltevés is, hogy valamelyik génuai felvilági hölgyről van szó, akit Gregori az egyik éjszakai mulatóhelyen ismert meg. Nyilván feltűntek neki a nő ékszerei, felcsalta őt lakására s ott álmában megölte. Ez a feltevés azért is valószínűnek látszik, mivel az áldozat ujjain gyűrűk helyét lehet felismerni. Jellemző Gregori cinizmusára, hogy ámbár a holttest már három napja volt a kofferben, nap-nap után hölgylátogatókat fogadott ugyanabban a szobában, ahol szerencsétlen áldozatát kivégezte.

Marcenaro asszony azonnal közölte a rendőrséggel azt a gyanút, hogy a meggyilkolt nő az a fiatal gépirónő lesz, akit Gregori menyasszonyaként mutatott be neki.

Sok verzió merült fel ezután, azonban minden nyom hamisnak bizonyult, az olasz rendőrség körözölevelet bocsátott ki Gregori ellen, egyben értesítette a környező államok rendőrségeit is a gyilkos személyleírásáról. Egyelőre csupán találgatásokról lehet szó az áldozat személyét illetően. A rendőrségben azt hiszik, hogy a meggyilkolt nő Gregori egyik régebbi szeretője lehet, aki kellemetlen volt az írógépnőnek és akitől más módon már szabadulni nem tudott. Valószínűnek látszik azonban az a feltevés is, hogy valamelyik génuai felvilági hölgyről van szó, akit Gregori az egyik éjszakai mulatóhelyen ismert meg. Nyilván feltűntek neki a nő ékszerei, felcsalta őt lakására s ott álmában megölte. Ez a feltevés azért is valószínűnek látszik, mivel az áldozat ujjain gyűrűk helyét lehet felismerni. Jellemző Gregori cinizmusára, hogy ámbár a holttest már három napja volt a kofferben, nap-nap után hölgylátogatókat fogadott ugyanabban a szobában, ahol szerencsétlen áldozatát kivégezte.

* Vizumot gyorsan, pontosan, biztonságosan, megrendelt időre, csak a Hegedüs Hirlapíróház küldi el. Telefon 1301.

Concert zongora rövid 28.000 lejért kapható Buí. R-gele Ferdinand 14. sz. Sternbergnél.

Szombaton d. u. 4 órakor megnyílik
**Az Atlantic
nyári mozgó
délutáni előadása.**

Ez nem az a film, melyet Ön már látott!

1001 éjszaka

Scherezade meséi 8 felvonásban.

A főszerepben:

**Nathalie Kovanko
és Rimsky.**

Pazar kiállítás. — Csodálatba ejtő film-trükkök. — A kővé vált város. — Egy halálra ítélt, aki eltűnik a kivégzés pillanatában.

Ma, szombaton utoljára

Dorian Terrasse és Dorian filmszínház
9 órakor. 3 és 6 órakor.

Isten háza, amely minden vallás fiát befogadja

Vasárnap délelőtt tíz órakor nyílik meg a város egyik legtávolabbi eső periferiáján, a Hattyu-utcában egy fából épült, egyszerű, csinos kultúrház.

A tiszta, kékre festett épületet önként vállalt munkával emelték dolgozó kezek az Isten és az emelkedettebb emberi szellem dicsőségére. A Kultúrház mégsem templom, mert hiszen ott tanítani is fognak, sőt igen gyakorlati ismeretekkel fogják gazdagítani elmaradt felnőttek s árult kisdedek szellemi világát. Iskolánál azonban megint több a Kultúrház, mert világos falai között — még ha blaszfemiával lépned is át a küszöböt — megtalálod az igazi Istent, ki elválasztó szemmel nem néz felekezetek különbségeire.

Dr Gyenge János református lelkész-professzor a Kultúrház megteremtője magyaráz nekünk hívő lelkesedéssel a Kultúrház hivatásáról:

— Amikor ennek a háznak létesítését elhatároztam, két cél vezetett: a legszűkebb néposztályok testi és lelki nevelése. Amellett, hogy mi itt a keresztény hit és én protestáns ember létemre talán protestáns szellem szerint fogok prédikálni, első feladatommak tekintem, hogy az emberekből a faji és felekezeti villongásokat kiküszöböljük.

Es ennek a célnak szimbolumaként mutat Gyenge János az Istenháza falán egymásmellett békés egyetértésben megférő képekre:

— Ez Karácsonyi püspöké, ez Ciorogariu Romulusz püspöké, ez Balthazar Deszósé, ez Kecskeméti Lipót rabbije. Ebből is láthatja, hogy mi csak hitet prédikálunk, nem konfessziót. Az embernek erkölcsi enjét kell megreformálnunk, ami a háborús a formálmak utáni időkben rendkívül mértékben megváltozott.

A Kultúrház berendezése teljesen templomszerű. A hangulat is, ami előmlik itt az emberen, kimondottan vallásos áhítat. Pedig oltár helyett a szentélyben — egy fekete tábla függ. Fekete tábla, amire krétákkal berakott számokat fognak írni, hogy az ember fiai szűréseben ne maradjanak.

— Feleségemmel együtt — folytatja Gyenge János — hetenkint két estén ingyenes továbbképző tanfolyamot tartunk szegény munkásemberek és gyermekek számára. A tanfolyam imával kezdődik s imával végződik, de tanítani fogunk írást, olvasást, számtant és mértant. Olyan tárgyakat tehát, amikre az élet küzdelmeiben az esett embereknek leginkább szükségük van. Földrajzot, történelmet nem tanítunk, mert ezeket a tárgyakban már benne van a nemzeti és felekezeti különbözőség csirája. Ellenben figyelemmel leszünk arra a régi igazságra, hogy egészséges lélek csak ép testben lakozik. Ezért a nyár folyamán sorozatos előadások keretében vesszük fel a küzdelmet a tüdőbaj, vérhaj és alkoholizmus ellen. Ebből a programból is láthatja — fejezi be Gyenge János — hogy a mi összejövetelünk sem nem egyház, sem nem egyesület.

További kérdéseimre megtudok egyet-mást, meghatározott mozzanatokat a Gyenge János híveinek életéből.

Egy bérkocsis, aki a református egyház kebelébe tartozott, két hónappal ezelőtt még igen mérsékeltan kivetett egyházi adóját sem akarta fizetni. Mióta eljár Gyenge gyülekezetébe, azóta önszántából felemelte egyházi adóját.

— Mert én nem akarok elhódítani senkit a saját egyházától — magyarázza Gyenge. — Sőt inkább arra bírok mindenkit, hogy legyen mentől hívebb híve a felekezetének.

Megtudom, hogy Gyenge hívei nem fizetnek semmiféle egyházi adót. Csak önkéntes adományokat adnak, de ezeket szét is osztják maguk között a szegénysorsuak-

nak. Gyenge János és a felesége, akik a népnevelést vállalták, ingyen végzik hivatásukat, sőt havonta, vagyoni viszonyaikhoz mérten maguk is tetemes összeggel járulnak az eszméi célok megvalósításához.

De megtudom a legmeghatározottabb mozzanatot is, ami már igen szép eredménye Gyenge működésének. Szegény piaci árúsnők egy idő óta meghatározott időközben telt tejeskanosókkal, nagy szakajtó kosár kenyerekkel megjelennek az elmekórházban s maguk látják el a betegeket élelmiszerekkel. A szegény néposztály körében észrevehetőleg megindult egy jótékony mozgalom, nem koldulási alapon, hanem a spontánul átértett segítés jóakaratából.

Ime egy mozgalom, mely holnaptól kezdve új erővel fogja teljesíteni áldásos hivatását. Ugyanez a mozgalom, mint a tömeges lelki reformálódás egyik legjelentősebb folyamata Amerikában és Angolországban „Worlds Evangelical Alliance” ismeretes. Ugyanez a mozgalom a háború befejezése óta behálózta jótékony szálai-val Angliát, Észt és Finnországot, a skandináv államokat s most horgonyt vetett Romániában is.

A raguzai csoda

Ragazából jelentik: A franciskánusok ősrégi templomában levő Mária-szobor szemei napok óta mozognak. A templomot éjjel-nappal az emberek tízezrei tartják megszállva.

Az idő: középkor. A hely: mordjuk egy misztikus gósisíri katedrális. Félhomály. A hatalmas, fésült üvegablakok válvatve igyekeznek a beérő világságot lelopnítani. A templom hajójába, a szinte végtelenbe nyúló karsú oszlopok alatt sűrű, fekete tömeg, emberember hátán. Csönd. Az arcokon rémüllettel vegyes vágyakozás, isszonyváltat bevet csodálat. A „civilis christiana” polgárai gyűlének most össze, hogy az örökkévaló istenség egy nyilvánvalósága, egy csodája előtt rojják le az elismerés és a hódolat adóját.

A középkor embere hitt a csodákban. Hitt édes, megmáshatatlant fanatizmussal, amelyet lehet magyarázni, lehet gúnyolni, de mindenesetre tisztelni kell. Az áhítattól sugárzó szemekben, amelyek megbabonázva meredtek a feltámadt halottra, a megmozdult halottra, ott lobogott a sziklaszilárd hit búzské ádatudata, amely semmit sem tart lehetetlenségnek, mert az Isten előtt csak rejtélyek, mertelen pozitívumok létezhetnek, „az Isten mindent tud, mert nagyon erős.” (Dante: Inferno) Vég nélküli processzusok kígyózzák át a középkor országát, amelyek nem ismernek akadályt, fáradságot, ellenséges területet, keresztülgázolnak mindenben, ami szent céljuk elé nehezségeket górdít.

Az idő: jelenkor. A háború e dít az emberek nagyon aspektusak, nagyon afeisták. Spinózaát olvassák, meg Spencer Herbertet. Sőt Hackel Ernőt. Hely: ugyanaz a katedrális. Kívül talán kissé megkopott, a ró sik, a frizek, amelyek századok óta néznek szembe a szellekkel, megroppantak. A párkányokon álmódó szentek kópálástját belepia a por, az ég felé mutató márványkezeiről ordító viharok tödelték ki a legközelebbi hirt keresztet. Bent, a nagy kőöccskák ugyanazon üvegablakok színeit bámulgatják. Az oltáron most is csodálatos dolog várja a bámulókat, a hívőket. Híveket? Talán azok a kocás ruhájú, látszó és flegmatikus angolok a hívek, akik jegyzeteket készítenek, mondjuk a Rewiew of Manchester számára? Vagy hívek-e a szöke, jól ápoló germánok, akik kínos pontossággal igazítják be kodajukat az oltár felé s dühösen emelik fel szemüveg, szögletes fejüket, ha valaki munkájukban zavarni meri. A hatalmas oszlopok alatt alavaha kereszties lovagok döngették a földet alabárdjaikkal, most tenniszrakettes angol miszsek lorgnietezik a szent képeket. Az egyik

kép hasonlít Romny „Lady Hamiltonjára”. Érdekes. Érdekesebb, mint a csoda. És azután van még egy-két ósz térdeplő anyóka, akik néma megadással hajlítják le fejüket az imakönyv felé, mintegy vigaszt keresve az istentelen profán világ viatúdnca elől.

Az idő: 1925 július. A hely: Raguz. Ósrégi templom, amelyet 1300 körül a franciskánusok építettek. A templom értékei közé tartozik egy szép Mária-szobor, amelyet Bergamóban faragtattak a jó franciskánusok. Bergamói Mária már hosszú ideje nézi az előtte térdeplőket, az őszinte embereket. (Mert az emberek ebben a csendes templomban nagyon őszintékké válnak.) A szeme élelfelelül mered a templom homályába, akár gyertyák vetik rá az oszlopok árnyékát, akár a napfény bukdácsol a faragott padok között. Egyszer azonban a Mária-szobor szép lassan fecsukta a szemét. Lecsukta, majd megint kinyitotta.

Kevesen imádkoztak ugyan a templomban, de egy nap mulva ott volt az egész Raguz, napok mulva ott volt az egész környék és jönnek, jönnek végtelen rajokban Dalmácia minden részéből, a szigetekről, a szomszéd városokból. A strándzót Isten visszajött, visszajött szörnyű erővel és a megremült emberek, akik kiűzték, hirt ozofoalták szívükből az Istent, most a középkor lobogó fanatizmussal, valóóságos hisztériás lelkesedéssel rohannak a raguzai templomba, hogy leborulva a szobor előtt oda-verjék fejüket a kölép. ódíz: „Mea culpa! Mea maxima culpa!”

A raguzai csoda nem egyéb tömegszuggezió. De ez a raguzai ezet a háború után az első, amely ily hatalmas mértékben korbácsolta fel a lankadónak hitt vallásos érzelmeiket. A raguzaiak önmagukos fájdalomra imádata — amelyben sokkal nagyobb szerepe van az utolsó tíz esztendő borzalmainak, mint az igazi meggyőződéses vallásosságának még messze van a homo christianus megdönthetetlen hitétől, de már kevesebb lett a szkeptikus globefrotter.

Et quel temps fut plus fertile en miracles?

Biró Imre.

Politikai rágalom

Windisgrätz hercegnő házassági híre

Bécsi jelentés alapján a „Nagyvárad” is megírta, hogy Windisgrätz Erzsébet hercegnő egyetkel Petznek szociáldemokrata képviselővel.

Ezt a hírt érthető részletességgel kommentálták a bécsi lapok csakugy, mint az egész európai sajtó. Most

a hercegnőhöz közelebbi helyről kijelentik, hogy a nagy izgalmat keltett hírből egyetlen szó sem igaz.

Már csak azért sem lehet igaz, mert Petznek képviselő, aki magánéletben tanár, több éve házasságban.

A házassági hírt ugyanis kommentálják, hogy Petznek csak most fog elválni feleségétől, hogy elvehesse a „vörös főhercegnő”-t. Erzsébet szocialista hajlandóságai ugyanis közismertek s a főhercegnő már 1918 előtt is élesen bírálta a Habsburg-ház házi törvényeit. A forradalom idején Erzsébet echónani kastélyát maga a szervezett munkásság védte meg a fosztogatni akaró csőcselétektől.

Nyilvánvaló, hogy a házassági hírt Erzsébet ellenségei becsatolták világá, hogy így kompromittálják a rokonszenves életit, népszerű főhercegnőt, akinek a köztársasági kormány egyáltalán nem górdított akadályt további bécsi tarózkodása elé.

Jön az amerikai burleszk-
versenyen első díjat nyert
vigjáték műsor a
Dorian Filmszínházba.

Ledererné bárónőnek vallotta magát

Szombat mondják a tárgyaláson hazugságot — Megőrült Lederer?

Budapestről jelentik: A Lederer-pör pénteki tárgyalásán Radocsay Jenő nyomozó rendőrkapitány, aki annakidején az első kihallgatásokat végezte, mondott el tanuvallomása során néhány érdekes adatot.

Amikor Ledererné a lakásán — közvetlen a gyilkosság után, mondotta Radocsay kapitány, felkerestem, Ledererné azt hangoztatta, hogy férje szerelmi féltékenységből ölte meg Kodalkát. Határozottan azt állította, hogy Lederer a holttestet földarabolta és a hullarészeket a padlón helyezte el.

Egyébként — mondotta a rendőrkapitány — Ledererné a kihallgatás egész folyamán folytonosan hazudott. Csak egyszer tört meg, amikor a vallatás alkalmával felmutattam neki azt a hamis eljegyzési kártyát, amelyen bárónőként szerepel. Ekkor sirva mondotta neki Ledererné:

— Életem hazugságokon épült föl és talán nem is tudok már igazat mondani.

A tanúnak Lederernéről a legrosszabb véleménye van és úgy véli, hogy Ledererből külön ember vált volna, ha nem áll az asszonynak hatása alatt.

Budapestről jelentik tovább: Lederer Gusztáv, aki a legutóbbi főtárgyaláson kihallgatása alkalmával zavarosan viselkedett és bibliai idézetekkel igyekezett feleségét eltitáni a további vallomástól, cellájában újra és folytatódatosan őrültségi szimptomákat mutat. A hozzá intézett kérdésekre bibliai mondásokkal válaszol úgy, hogy elrendelik elméleti állapotának megvizsgálását. Ha az őrültséget megállapítják, a halálos ítéletet a törvény értelmében meggyógyulásig felfüggesztik.

Ledererné a bíróság előtt sohasem viselkedett olyan zavarosan, mint tegnap. Azokra a Prónay tisztekre hivatkozik, akik szerint Kodalkát meggyilkolták. Kijelenti, hogy levelüket a cellájában őrizi és ha kell lehozza.

Elnök: Ajánlom, hozza le a leveleket, de kijelentem, hogy hazudozásával nem fog sokat elérni, csak súlyosbítja a helyzetet.

* Szép lakása csak akkor tökéletes, ha Orient szőnyeg és gobelin díszíti. Egyedül készítője Schulhof Emilné Orient szövömvészeti iskola Ciorogariu Uri-utca 12. (Gimnázium.)

Tanuló zongora 15000 leiert kapható Bul. Regele Ferdinand 14. szám Sternbergnél.

? DANTE ?

ASPIRIN
0.5

Elismert Gyógyszerek

mint

"Bayer" Aspirin tablettái

gyakran lesznek hamisítva. Hogy hamisítványoktól megóvjuk, követezzék az eredeti "Bayer" csomagolást 6 vagy 20 tablettával (lapos doboz) a fehér-zöld-piros védbélyeggel. Minden hamis tablettát csomagolást utasítson vissza.

Háromszékmegyet megszünteti a közigazgatási reform

Bukarestből jelentik: A közigazgatási reform végrehajtási rendeletét előkészítő bizottság tegnapi ülésén elhatározta, hogy a Bánátságban egy új megyét alakítanak, amelyhez több regáti járást is csatol-

nak. A neve *Oravica megye* lesz.

Háromszékmegyet teljesen megszüntetik és a megye járásainak egyik részét Csikmegyéhez, a másik részét Brassóhoz csatolják.

A KORMÁNY SZIGORUAN VÉGRE HAJTJA A VASÁRNAPI MUNKA-SZÜNETI TÖRVÉNYT

Bukarestből jelentik: Chirulescu miniszter intervjut adott egy bukaresti újságíróknak, amelyben kijelenti, hogy a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó törvényt teljes egészében végre fogják hajtani. Ha a kereskedők tovább folytatnák a munkaszünet ellen megkezdett agitációt, a miniszter elhatározta, hogy retorzióképen még az italmérések vasárnapi bezárását is el fogja rendelni.

A PARASZTPÁRT TÁRGYALT AZ AVERESKÁNUSOKKAL

Bukarestből jelentik: Stere Constantin nyílt levelet küldött az Aurorában, amelyben kijelenti, hogy a néppárt és a parasztpárt között tényleg folytak közlekedési tárgyalások Averescuék kezdeményezésére.

A tárgyalások azonban eddig nem volt meg a kellő sikere.

ÚJDONSÁGOK

Jön: a VIHARMADÁR, Dorian film!

Jön: a VIHARMADÁR, Dorian film!

Jön: a VIHARMADÁR, Dorian film!

Jön: a VIHARMADÁR, Dorian film!

* Elmaradnak ebben az évben a községi választások. Bukarestből jelentik: A Lupta beavatott forrásból arról értesül, hogy a kormány a községi választásokat az őszről a jövő évre halasztotta.

* Végleg elutazott Nagyváradról a határmegállapító bizottság. Tegnap a határmegállapító bizottság tagjai Meunier tábornokkal az elükön megjelentek a prefektus helyettesítő Tempelean Dezső alispán előtt és bejelentették, hogy a munkájuk befejeződött. A román-magyar határ végleg meg van állapítva. A bizottság tagjai barátságos búcsút mondtak az alispánnak.

* A kereskedők és a déli záróra. Lapunk mai számában részletesen közöljük az új munkaszüneti rendeletet, mely szerint az üzletek déli záróját 1 órától 3 óráig terjedő időben állapították meg. Ez rendben is van és a kereskedők között általánosságban megelégedésre is szolgál. Azonban a Nicolae Iorga (Zöldfa), az Avram Iancu (Kossuth)-utcákban, valamint a Vitéz Mihály (Nagypiac)-térén főleg olyan üzletek vannak, melyek a hétnél egyszóvalán kizárólag csak három napján: hétfőn, kedden és pénteken, tehát a vásári napokon bonyolítják le üzleti forgalmukat, miután vevőjük e napokon megforduló vidékiekből áll. E napokon pedig az üzleti élet délelőtti tízenegy órától délután 2-3-ig bonyolódik le. Az új munkaszüneti rendelet értelmében tehát ezek a régi kereskedők, jórészt tekintélyes cégek elesnének legfontosabb üzleti napjaiktól. Igen méltányos volna, ha ezekre a kereskedőkre az említett napokon a déli zárórát felfüggesztenék.

* Nagybányai vállalkozó kellemetlen kalandja egy várad kereskedő miatt. Végtelenül kellemetlen szituációk közé sodort a közelmúltban Krámer Lajos nagyvárad származású kereskedő egy köztisztviselőben álló és Nagyváradon is előnyösen ismert nagybányai vállalkozót: Vidor Sándort. Az elmúlt hetekben történt, hogy Vidorhoz, aki a Dacia filmvállalat vezetője, beállított Krámer Lajos volt várad lókereskedő, aki Nagybányán mint termény-megbízott szerepelt. Vidor nem is ösmerte személyesen a különben jómódú, lenéző fiatalembert, aki azonban közös várad és aradi ismeretükre hivatkozva arra kérte meg Vidort, hogy mutassa be

öt néhány ottani terményes cégnél. Vidor, aki jószívű és szolgálatkész ember, teljesítette ezt a kívánságot. Csak később derült ki, hogy Krámer csúfosan visszaélt ezzel a jóindulattal, mert Vidor tudván, kívül egyes cégektől kisebb-nagyobb előlegeket vett föl Krámer és azzal megszőkött. A végén még a szatmári hatósággal is meggyűlt a baja Vidor Sándornak Krámer szélhámoságai miatt, de hamarosan tisztázták Vidor jóhiszemű szerepét. Krámer most a nagybányai és a szatmári rendőrség nyomozza és megkeresést intéztek a várad állambiztonságához is.

* A Zsidó Liceum záróünnepélyét folyó hó 5-én tartja. A tanulók délelőtti 9 órára a Cion-templomban lesznek istentiszteleten, 10 órára a liceum disztermében fog lefolyni az ünnepi évzáró, amelyre, valamint az istentiszteletre az iskola-bizottság tagjait és a szülőket tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

* Házasság. Dr. Kovács Bertalan gyermekorvos Nagyvárad, Adler Mária urleány Arad, házasságot kötöttek.

Czeizler Margitka és Klein Zoltán vasárnap, 5-én délután 4 órakor tartják esküvőjüket Gloria (Báthory)-u. 3. sz. alatt, melyre ez uton is meghívta rokonait, ismerőseiket és jóbarátait.

* Még e hó 15-ig tart a kiállítás átköltözés miatt Kertész Reclam-üzletében, Rimanóczy-utcán.

* Mintákat osztogatnak az aradi országos árumintavásáron. Kellemes meglepetésben lesz részük az aradi országos árumintavásár látogatóinak, amelyet a kiállító cégek és vállalatok fognak szerezni. Ugyanis a kiállító vállalatok közül idáig számosan bejelentették a vásár rendezőségének azon szándékukat, hogy gyártmányaik népszerűsítése céljából a vásár látogatói között mintákat fognak szétosztani. Miután a vásár rendezősége az áru népszerűsítésének ezt a formáját megengedhetőnek tartja, a vásár látogatói ingyen jutnak hozzá játékokhoz, cukorfélékhez, likőrökhöz, szappanokhoz, kölnivizekhez, bőr- és diszmutárgyakhoz stb.

* A vagyonfelosztó bizottság munkája. A román-magyar vagyonfelosztó bizottság tegnap délután 5 órakor újabb ülést tartott. Szombaton Nagyszalontára utaztak, ahol megállapítják a közszárazgatországban maradt vagyonának értékét.

* Eladott menyasszony szombat és vasárnap este.

? DANTE ?

* „Halló Amerika” szombat délután, hétfőn délután és kedden este.

* Kétheti elzárásra ítélték Erdélyi János volt minisztert. Kolozsvárról jelentik: A törvényszék ma tárgyalta dr Erdélyi János volt miniszter perét. A miniszternek ugyanis egy incidense volt Prágában, ahol a kolozsvári törvényszék elnökevel. A miniszter az elnöknek, aki regábeli ember, a szemére hányta, hogy a törvényszéken is a regábeli mentalitást akarják bevezetni. Kijelentette, hogy ezt meg fogja akadályozni, mert nem lehet ezt a mentalitást megszokni. A bíróság hatóság elleni erőszakban mondom, ki bűnösnek a volt minisztert, kétheti elzárásra és háromezer lei pénzbüntetésre ítélték.

* Az ügyvédi kamara felhívása. Az ügyvédi kamara dékánja a nélkülözök sármakain központja, azoké, akik könnyen megérthető indokból nem koldulnak, hanem éheznek sokszor napokon át anélkül, hogy egy betevő falatjuk lenne. Ez okból kérve-kérem a jóindulatu embereket, emlékezzenek meg ezen éhezőkről is és tehetséghöz képest juttassanak valamit az e célra szolgáló alap javára azon tudatban, hogy ezen segéllyel ők is hozzájárultak a könnyek száritásához. A befolyó összeget a dékán fogja kezelni és az ő diszkreciójára lesz bízva. Oradea-Mare, 3. július 1925. Dr Kiss Döme ügyvédkamarai dékán.

Jön az amerikai burleszk-versenyen első díjat nyert vigjáték műsor a Dorian Filmszínházba.

* Imrik-növendék hangverseny vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel a Kath. Közb. Műsor: 1. Grieg: Hochzeitstag auf Trolldhaugen. Előadja Imrik Mária. 2. a) Judith. b) Lichner: Melodische Stuck. Előadja Boros Magda. 3. Lemonoi: Mignon. Előadja Porjesz Klári. 4. Schumann: Knecht Ruprecht. Előadja Beregi Évi. 5. Bodó: Keringő. Előadja Mayr Lenke. 6. Beethoven: Változatok egy témára fölött. Előadja Szabó Ica. 7. Lebert-Stark: Impromptu Polka. Előadja Ille Nelli. 8. Beethoven: G-dur szonáta. Előadja Goldföder Elza. 9. Wollenhaupt: Walse Styrienne. Előadja Ille Marici. 10. Tschakowsky: Szánkódal. Mendelssohn: Vadászdal. Előadja Fehér Jolán. 11. Mayer: Galopp brillante. Négykezes. Előadják: Ille Nelli és Marici. 12. Chopin: Gisz-molt polonaise. Előadja Imrik Klári. 13. Mendelssohn: Rondo capriccioso. Előadja Szabó Mariska. 14. Chopin: Rondo. Előadja Zigre Lucia. 15. Imrik: Emlékeim fölött gondolatok. Előadja Tátray Gusztika. 16. Liszt: La charité. Változatok Rossini témája fölött. Előadja: Imrik Mária. 17. Liszt: 6-ik rapszodia. Előadja Kovács Laura. 18. Moszkowsky: Fáklya tánc. Négykezes. Előadják: Zigre Lucia és Tátray Gusztika.

Ideal cipőkrém kapható a Vilhai Viteazul (Nagy-piaci) elárulító helyen és STERN boltjaitokban. Sír. Avram I. (Kossuth-u.9).

* A diák amerikai párbaja. Budapestről jelentik: Stern Géza 19 éves tanuló amerikai párbajból kifolyólag nyakán és karján főlvgáta az ereket. Súlyos sérüléseivel a Rókus-kórházba szállították. Stern Géza 1923. nyarán 17 éves korában megismerkedett egy előkelő belvárosi kereskedő fiával, aki bemutatatta egy S. Erzsébet nevű leánynak. A barátok udvaroltak a 16 éves frusának és később sokszor összejuttek. Egy civakodás alkalmával Stern Géza barátja amerikai párbajt ajánlott fel. A kocka Sternnek mutatta a kisebb számot. A diák elment és pontosan két év múlva 1925. Péter-Pál napján főlvgáta az ereit. Stern Géza életveszélyes sebeit be-

kötötték s talán sikerül megmenteni. Egy újságírónak elmondotta, hogy nem romantikus természetű, becsületből akart meghalni.

* Gróf László szervezi az új társulatot. Tegnap számunkban véleményt adtunk arról, hogy Gróf László direktornak a jövő évre feltétlen és hatékonyan nagyobb társulat megszervezésére kell törekednie. Hangot adunk Gróf igazgatónak is, aki válaszképpen kijelentette, hogy igenis azon lesz, hogy a következő évben minden igényt kielégítsen. Hétfőn indul szervezkedő útjára a direktor, aki nem tagadja, hogy az elmúlt szezon nem túlságos szellemi kapacitása nem az ő műve, de a körülményekből adódott össze.

* Eladott menyasszony szombat és vasárnap este.

GÉPKONSTRUKCIÓK

és javítások, Strada Alexandri 48
Törött géprészek garantált hegesztése

* Nótás kapitány és Watterlói csata vasárnap délután a színházban.

* Barna Jenő alkalmi áruházában pontos áron vásárolható!

* Poiret, a divat királya is fizetékép-telen lett. Párisi jelentés közli, hogy Poiret, a híres szabócég főnöke fizetéképtelen lett. Poiret utolsó haditette a divat harcterén a női szoknyák legújabb merész megkurtítása volt. Poiret érdekltségei sokfelé terjedtek ki, például a színház területére is és nemrég még az ő általa bérlet színház rendezte meg Párisban a Vörös malom előadásait.

* Esküvő. Schwartz Zsigmond bécsi nagykereskedő július 2-án tartotta esküvőjét Bécsben Leopoldine Schleicher urleánnyal.

* A katolikus népiünnepélyt rendező bizottsága tudatja, hogy jó idő esetén az ünnepély 5-én, vasárnap délután lesz megtartva a Rhédey-kertben. De ha az idő szombat reggel nem lesz derült, kénytelen azt a jövő vasárnapra halasztani.

* Eladott menyasszony szombat és vasárnap este.

* A Zsidó Nemzeti Szövetség Ceire Mizrachit csoportja héber tanfolyamot nyit kezdők részére. Jelentkezni lehet naponta délelőtt 11-1 óráig irodánkban, Piata M. Viteazul 2 szám alatt.

* Sirkőavatás. Megboldogult leánvom, illetve édesanyánk, öz. Rosenfeld Mórné szül. Löbl Janka sirkővének felavása vasárnap, a hó 5-én déli 11 órakor lesz a várakozásai temetőben, melyre jó barátainkat és ismerőseinket ezután hívjuk meg. Öz. Löbl Mária és unokái.

* „Halló Amerika” szombat délután, hétfőn délután és kedden este.

* 16 lei egy liter jó bor a Hangya tagjainak. Utalványt az iroda adja.

* A „Mizrachit” erdélyi központja folyó hó 5-én, vasárnap délelőtt 9 órakor tartja évi közgyűlést a Kereskedelmi Csarnok Lloyd-tertermében, melyre ezután is meghívja tagjait és az érdeklődőket a vezetőség.

* Nótás kapitány és Watterlói csata vasárnap délután a színházban.

Precizíós **FOGASKERÉK** gyártás, Str. Alexandru 43

* Goldstein Regina női kalapüzletét Vlahuta (Szt. János-utca) 4. alá helyezte.

* Legjobb telefonkészülék! villanykörte és manometer raktáromról. Telefon és villanyszerszám, minden fémipari és esztergármunkát, javításokat igen szolid áron vállal Rajz elektro-mechanikus, Szalárdi-utca 9. Telefon 512.

REISINGER ARNOLD mechanikai üzeme Strada Alexandri 43

* Utazik külföldre? Vett már vizumot a Hegedüs Hirlapirodában?

* „Halló Amerika” szombat délután, hétfőn délután és kedden este.

? DANTE ?

* Előjegyzések a társulati felső kereskedelmi iskolában. A Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok felhívja azokat a szülőket, akik gyermekeiket az általa fenntartott fiú- és női-felső kereskedelmi iskolába akarják beíratni, hogy saját érdekében gyermekeiket előjegyzessék, különösen az első osztályokba, mert a helyi iskolában nem jelentkezni hely hiányában kimaradhatnak. Az előjegyzés f. hó 6-án kezdődik és f. hó 12-ig tart az iskola igazgatóságánál d. e. 11-12-ig. Az Előnézők.

* Olasz vizum 750 lei. Szerb vizum 1034 lei, Cseh vizum 591 lei. Francia vizum (1 évre) 1170 lei. Német vizum 700 lei. Gyorsan és pontosan készül a Hegedüs Hirlapirodában.

* A Ceire Mizrachit helyiségében, Vitéz Mihály-ter. 2. alatt Mittelelmann Jankab ur folyó hó 4-én, szombat délután 4 órakor „Perek”-előadást tart, melyre egy a t. tagokat, mint az érdeklődőket szívesen látjuk.

* Magyar vizum 540 lei, 24 óra alatt kész. Bárhová érte küldünk. Telefon 1301. Hegedüs Hirlapiroda.

* Nótás kapitány és Watterlói csata vasárnap délután a színházban.

Központi Áruházban, Regele Ferd. (Rákóczi)-uton női és férfi fehérneműk, gyermek tricók, harisnyák, zoknik és rövidáru cikkek a legolcsóbban szerezhetők be.

* Cseh fürdőkre vizum a Hegedüs Hirlapirodában.

* Nyaralni utazik külföldre? Vizumokat a Hegedüs Hirlapirodában vegye meg, mert akkor a határon sehol utazási akadályok nem lesznek.

TOZSDE

Zürich, július 3. Nyitás: Berlin 122 három, Newyork 515, London 2504 három, Páris 2392 fél, Prága 1527 fél, Budapest 0.007255, Bukarest —, Bécs 0.007255.

Budapest, július 3. A pénteki terménytőzsde: Irányzat lanyha. Óbúza 500—505, új búza 390—395, új rozs 330—340, órozás 405—410, ózab 490—495, új zab 350, tengeri 280—285, korpá 255—260.

Bukarest, július 3. Zárlat. Devizák: Páris 1005, London 1078, Newyork 219, Milánó 763, Zürich 4290, Bécs 31, Prága 652.

Valuták: Font 1055, frank 1050, svájci 41 fél, lira 795, dinár 370, dollár 217 fél, osztrák 31magyar 31, szokol 650.

Zürich, július 3. Zárlat. Devizák: Amsterdam 20640, Newyork 515, London 2505 egy, Páris 2410, Milánó 1815, Prága 1527 fél, Belgrad 905, Budapest 0.0072 fél, Varsó 99 hétny., Bukarest 236 fél, Bécs 0.007272.

Budapest, július 3. A pénteki értékpapír-zárlat: Angol M. 29, Kereskb. 940, Első Bp. 147 fél, Kőszén 2810, Ganz-Dan. 1960, Cukor 1845, Nasici 1675, Magy. H. 359, Pesti H. 2190, Beoesini 960, Urikányi 980, Ganz-Vill. 1025, Guttman 410, Tröszt 178, Osztr. H. 126, Borsod-Misk. 172, Borsodi szén 45, Fegyver 635, Izó —, Ofa 480.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szombat délután fél 4 órakor: Halló Amerika, operett revü, ujdonság.

Szombat este fél 9 órakor: Eladott menyasszony, opera ujdonság másodsor, Márcus Ritta és Márcus István vendégfelléptével. A) bérlet.

Vasárnap délután fél 3 órakor: Nótás kapitány, operett, mérsékelt helyárral.

Vasárnap délután fél 6 órakor: Watterlói csata, vígjáték, mérsékelt helyárral.

Vasárnap este: Eladott menyasszony, Marcus Ritta és Marcus István vendégfelléptével, opera repriz.

Hétfőn délután: Halló Amerika.

Hétfő este: Román előadás.

Kedden este: Halló Amerika.

SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

— Eladott menyasszony szombat és vasárnap este. Szmetana világhírű operájának péntek estére hirdetett bemutató előadások a közbejött technikai akadályok miatt ma, szombaton estére marad úgy, hogy az opera szombaton és vasárnap este kerül színre kétszer egymásután. Az operában, mint jeleztük Marcus Ritta és Marcus István, mint vendégek lépnek fel, amely körülmény mindenesetre csak növeli az előadás értékét és sikerét. A többi szerepeket T. Pogány Janka, Biczó Margit, Betegh Bébi, Bihari Sándor Galambos és Bereng éneklék. A zenekart Várady Aladár dirigálja. Az igazgatóság közli, hogy a péntek estére váltott jegyek vasárnap estére érvényesek, akinek azonban nem felel meg a vasárnapi előadásra való megjelenés, azoknak jegyeit a pénztár visszaváltja. A vasárnap esti előadást az is indokolta teszi, hogy az Eladott rendkívül mulatságot víg opera, amit a nem zeneértők is élvezni tudnak.

— Halló Amerika. Újult erővel és állandóan megújuló nagy sikerrel játsza az operett együttes minden este a Halló Amerika szenzációs és országos hírt revüt, melynek szépségeivel, hangulatos jeleneteivel és gyönyörű táncával a közönség nem tud betelni. A revü hétfő délután és kedden este kerül színre. A hétfő délutáni előadás mérsékelt helyárral. A Halló Amerikának mind a 17 képét bemutatják a vezető szereplők és a bájos görlok és vetítésre kerül a „Nászéjszaka” című kedves filmtréfa is.

MOZI

— Harry Peel legjobb, legizgalmasabb, legérdekesebb filmjét mutatja be az Atlantic nyárimozgó és az Apolló-mozgó. A legszimpatikusabb, legügyesebb színész-artistának ez a filmje a legkiválóbb mind azok közt, amelyeket eddig láttunk. A szünetben fellép Adam Mihail, a párisi Goumont-cég kis filmművésze, Jackie Coogan rivalisa, aki amerikai és internacionális táncokban imitálja Jackie Coogant, a legszelebb érdeklődésre tartva számot.

— A Dorian filmszínházban ma, szombaton utoljára látható a francia film-produkció egyik legnagyobb szabású alakítása, az „1001 éjszaka” című 8 felvonásos film, melynek főszerepeit Nathalie Kovanko és Rimsky alakítják. A Seherezade bűbajos meséje után készült film csodás, még eddig nem látott trükkökkel kápráztatja el a nézőket. Az előadások 3, 6 és 9

minőségben vezet

órákor kezdődnek. — Holnap, vasárnap lesz a bemutatója az amerikai burleszk versenyen első díjat nyert vígjátéksorozatnak, melynél vidámbat és kacagtatóbbat Nagyváradon még nem láttak.

NYELTÉR

Értesítés.

Értesítjük a m. t. vevőközönségünket, hogy Papp János kihordó a mai napon cégünkől kilépett, miért is ő pénz, valamint üvegfelvételre nem jogosult és nevünkben vevőinket nem szolgálhatja ki. Biztosítjuk m. t. vevőinket további pontos és figyelmes kiszolgálásunkról és kérjük további szíves pártfogásukat.

Teljes tisztelettel:

Schwartz Farkas
szikvizgyár.

Heti árjegyzék.

Vastag vendéglői mélytányér . . .	16—
Vastag vendéglői kistányér . . .	12—
Csiszolt vizespohár	5—
Csiszolt borospohár	3 50
Csiszolt vizes kancsó	26—
Csiszolt söröspohár	14—
Teás-, kávéscsésze aranyozott . .	24—
Feketekávé csésze színes	20—
Likörkészlet csiszolt színes . . .	120—
Vizeskészlet csiszolt színes . . .	130—

Demjonokat, eszenciás üveget, befőttes-, uborkás üvegeket, tábla-, ablak-üvegei, gittet

nagyban, kicsinyben, olcsón

Fratii KOMLÓS Testvérek

Oradea-Mare — Nagyvárad
Strada Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 13.
Telefon 3-72. Telefon 3-72.

A jómadár

— Regény —

15

Irta: Bónyi Adorján

— Mondhatom, finoman és tapintatosan akartam megtenni az első lépést. Nem sikerült. A nagyságos ur nem akarta. Aranybálvány ur nem közlekedik hétköznapi, közönséges emberekkel. Jól teszi. Az biztos, hogy nem mehetek el hozzá csak úgy vizitbe. Minden indoklás nélkül. Kártyapartira nem invitálhatom meg, mert egyetlen egy emberrel kártyázik csak, a főszolgabíróval. Azt megtehetném például, hogy az utcán lelévöm a fejéről a kalapot. Végeredményben ez már valamelyes ismeretségre vezetne. De először is kockázatos dolog lenne ilyen feltűnő módon kezdeni az ismeretséget, aztán meg másodsor is nem tudok olyan jól célozni, hogy biztosan a kalapot találjam el és nem pedig véletlenül a fejét. Ha se gorombasággal, se barátságosan nem lehet, akkor nincs más hátra, mint ravaszsággal próbálkozni. Mi lenne például, ha elszeretném a szeretőjét?

Reggel volt még, kora reggel, a harminc szüzen csillogott a virágokon és bokrokon, a nap még csak úgy féldalt nézett le az égről a világra, mint valami kacér asszony.

Gyuszi felhuzta a szemöldökét, úgy nézett szét maga körül:

— Elszeretni a babáját? Hm. Tóth Esztert?

Ugy tűnt fel neki, nevetnek a virágok, nevet a csendes meleg kis szél, nevetnek a megborzosgó fák, nevetve rázkódik szemben a nagy a fán a vadgesztenye virága és nevet a nap, maga a nap is nevet aranyosan és végtelen hal kacagással.

— Ez igen. Ez nagyszerű. Ezt fogom csinálni — nevetett most már Gyuszi is és olyan vidámat nyújtózott, hogy nemcsak a dereka, hanem háta megett az öreg ajtó is ropogott bele.

Azzal már ment is felfelé a házba reggelizni.

— Hol csavarogsz, gazember? — förmedt rá a tekintetes asszony, aki felgyürt ujjal, hátrakötött fejével és izmos karjai közt egy szakajtó kenyérral ép a reggeliző asztal felé iparkodott. — Tán megérem, hogy most jöttél haza a lumpolásból!

Gyuszi kétségbeesetten emelte ég felé a karjait.

— Ugyan, anyus, hát már hova gondol?

A tekintetes asszony megrázta a karjait közt a kenyeret, mint valami harci vértet.

— Hát mit csatangolsz a kertben ilyen korán reggel? Engem nem csapsz be, barátocskám, akárhogy kihegyezték is az eszedet a rosszására ott fent abban a híres városban! Ugye, hogy a kert felől akartál most szépen haza osonni? Mi? Vagy ugyan mi a fene keresni valód volt a kertben, he?

Gyuszi pillantása ekkor a maga két kezére esett. Maszatos, földes, füves, mohás, harmatos volt a két keze. Persze, míg ott tűnődött az öreg küszöbön, unalmában lekaparta az ajtó aljáról a szép mohákat. Azzal játszadozott. És most milyen piszkos a keze.

— Gyomláltam — felelte hirtelen végtelen szervenlén és csendesén, ártatlan szemmel nézett az anyjára és eleje mutatatta a két kezét.

A tekintetes asszony csak nézte hol ezt a nagy darab szemtelen kamasz embert, hol azt a két maszatos kezét. Hát van ennél nevetesegebb, elvetemültebb gazember a világon? Egy óriási sóhajtott és tovább robogott fergeteges háziasszonyi utján anélkül, hogy egyetlen szóra méltatta volna alázatosan vigyorgó gyermekét.

(Folyt. köv.)

A HEGEDUS HIRLAPIRODA KÖLCSÖNKÖNYVTÁRA

a következő jó könyveket ajánlja:

Mindazoknak, akik a derűs, az élet gondjait felejtető olvasmányokat kedvelik, nyugodt bizalommal ajánljuk H. Scholber (Bode báróné) regényeit. Ez a dekuszáló meseszöveg, lüktető eszelekmény, sok-sok szín és melegség jellemzi ezt az irónőt. Eddig megjelent könyvei:

Aki az utcán nevelkedett 2425
A Hercegnő nyakéke 2372

Nagyvárosi erkölcsregények. Merész szemű, bátor tollú, mindig az igazságtól vezérelt, mely erkölcsjavító törekvésű irónő, Bűhne Margit eddig megjelent könyvei:

Egy tévedt nő naplója 813
Ibsen Dida története 1658

Egy mozgalmas élet története 2054

Roswitha (a boldogság utja) 2431

(Biedenbach: Mici élményei 2678

Biedenbach: Mici házassága 2888

James Oliver Curwood: A Jack Londonnal is körülrajongottabb nagy amerikai író első regénye, magyarul a Farkas ember 2855

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.